אישים באגרות הראי"ה

הרב מרדכי גימפל יפה

רבה של רוז'ינוי ומאנשי העלייה הראשונה, אחי סבתו של הרב קוק · תק"פ–תרנ"ב (1820–1891)

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

הרב מרדכי גימפל יפה נולד בשנת תק"פ (1820) ונפטר בכ"ה בחשוון תרנ"ב (1891). היה רבה של העיירה רוז'ינוי שברוסיה הלבנה, ומאנשי העלייה הראשונה. הרב מרדכי גימפל יפה היה אחי סבתו של הרב קוק (אם אביו), ובנו, הרב יעקב רבינוביץ, היה מרבותיו של הרב קוק בצעירותו.

הרב קוק על הרב מרדכי גימפל יפה

כשהרב קוק נשאל על משפחתו לצורך ספר על הרבנים, הרב קוק מזכיר שאבי סבתו היה ר' דוב מאוטיאן, אביו של הרב מרדכי גימפל יפה (כרך ב', אגרת שצד).

הרב שלמה אבינר על הרב מרדכי גימפל יפה

במלאת שבעים שנה לפטירת הרב מרדכי גימפל יפה כתב הרצי"ה שאין זה נכון שאת יישוב הארץ בנו רק אנשים פשוטים. הרב גימפל, דודו-זקנו של הרב קוק, היה מגדולי התורה של דורו, רב ברוז'ינוי במשך שנים רבות, ורבנים שלחו אליו שאלות קשות. בזקנתו עזב את כל כבודו ועלה ליהוד, ליד פתח תקוה, כדי לקיים את מצוות יישוב הארץ בגופו, דווקא בתוך היישוב החקלאי המתחדש. לא לשם משרה, אלא לשם המצווה עצמה. (מקור: מתוך ספרי הרב)

האגרות

כרך ב', אגרת שצד: הרב קוק מוסר את ייחוס משפחתו: ר' דוב מאוטיאן, אביו של הרב מרדכי גימפל יפה.

"הג"ר דוב מאוטיאן אביו של הגרמ"ג יפה ז"ל"

ראו גם

אביו, ר' דוב מאוטיאן. (לדף)

חתנו, הרב צבי הירש הכהן מקאפוליא. (לדף)

נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר הרב מרדכי גימפל יפה, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ב' – אגרת שצד

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"ז מרחשוון תרע"ב - יפו **נמען:** הרב שמואל נח גוטליב (עורך 'אהלי שם')

הרב קוק אינו מוצא תועלת בפרטים על עצמו לספר על הרבנים. הרב קוק מוסר את ייחוסו: אבי זקנו הוא ר' דוב מאוטיאן, אביו של ר' מרדכי גימפל יפה, ומצד אמו ר' אברהם, אב בית דין פרייל ושביז. לרשימת רבני הארץ הרב קוק מפנה לרב יחיאל מיכל פינס.

עיקרי הדברים

- ייחוס הרב קוק.
- רשימת רבני ארץ ישראל.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה, עה"ק[1] יפו ת"ו[2], י"ז מ"ח תרע"ב[3].

לכבוד ידידי הרב הגדול רב פעלים הר"ש[4] נח גאטליב [שמואל נח גוטליב, מחבר "אהלי שם", לקסיקון רבני הדור] שליט"א[5] שו"ר[6].

הגיעני מכתבו דמר עם לוח השאלות. והנה אני העני איני מוצא תועלת בהודעות פרטיות מעניני ערכי הדל. ואם ירצה כת"ר[7] לרשום את אדריסה שלי בין הרבנים, הלא יודע אותה כי[8]. ואם ע"ד[9] משפחתי, הנה ידוע למר ששא"ז[10] הי'[11] הג"ר[12] דוב מאוטיאן אביו של הגרמ"ג[13] יפה ז"ל[14], ומצד אמי הי' אא"ז[15] הרב ר' אברהם אב"ד[16] בעיר פרייל ושעביז ז"ל. חותני הגז"ל[17] הלא ידוע הוא. והדברים המעטים אשר הדפסתי, וכן הרשומים אצלי, איני יודע אם הם ראויים לקבע אותם חטיבה.

וע"ד[18] רבני א"י[19], הלא הרי"מ[20] פינס [יחיאל מיכל פינס, מראשי היישוב בירושלים] שי'[21] בקי בהם ובשמותיהם, ואם ירשום הנראים לו וישלח אלי, אוכל להוסיף איזה שמות.

מאד חפצתי לקחת דברים עם כת"ר בעניני אה"ק[22], אשר העיר שחושבם לתועלת.

מרוב הטרדא אקצר, ואו"ש[23] וברכה, כנה"ר[24] ידי"ע[25] מוקירו ומכבדו,

הק' אברהם יצחק ה"ק

1. עה"ק - עיר הקודש
2. ת"ו - תבנה ותכונן
3. תרע"ב - השנה תרע"ב (1911/1912)
4. הר"ש - הרב רבי שם שמתחיל באות ש (כגון שמואל / שלמה / שמעון / שמחה / שאול) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
5. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
6. שו"ר - שלום וישע רב
7. כת"ר - כבוד תורתו
8. כ' - כבוד
9. ע"ד - על דבר
10. ששא"ז - דורש פענוח

11. הי' - היה
12. הג"ר - הגאון רבי
13. הגרמ"ג - הגאון רבי שמות שמתחילים באותיות מ, ג (למשל: משה + גרשון) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
14. ז"ל - זכרונו לברכה
15. אא"ז - אבי אבי זקני
16. אב"ד - אב בית דין
17. הגז"ל - הגאון זכרונו לברכה
18. וע"ד - ועל דבר
19. א"י - ארץ ישראל
20. הרי"מ - הרב רבי י... מ... (שם אדם)
21. שי' - שיחיה
22. אה"ק - ארץ הקודש
23. ואו"ש - ואומר שלום
24. כנה"ר - כנפשו הרמה
25. ידי"ע - ידידו עוז